

Karta Charakterystyki Preparatu

Według Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 18 grudnia 2006 roku ws REACH

Wersja 1.4

Data wydania: 07.06.2005
Aktualizacja z dnia: 30.11.2007

Producent: RYTM – L Sp. z o.o. ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska
Telefon / Fax: +48 32 324 00 00 / 10

Dystrybutor: RYTM TRADE Sp. z o.o. ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska
Telefon / Fax +48 32 324 00 60 / 61

1. Identyfikacja preparatu. Identyfikacja przedsiębiorstwa

Identyfikacja preparatu

Nazwa preparatu: **Expert Line ODMRAŻACZ do szyb**

Aplikacja.

Produkt przeznaczony do usuwania oblodzeń z powierzchni szklanych samochodów (szyb, lusterek, szyb reflektorów).

Identyfikacja przedsiębiorstwa

Producent: Rytm-L Sp. z o. o. ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska
Dystrybutor: Rytm Trade Sp. z o.o. ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska

Informacja o preparacie: 48 32 324 00 20

mail: at_karty@rytm-l.pl

Telefon alarmowy: + 48 32 324 00 20 pn-pt w godzinach 8 – 16

998, 112, najbliższa jednostka PSP,
informacja toksykologiczna w Polsce + 48 42 631 47 24

2. Identyfikacja zagrożeń

Preparat został zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2007 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 174, poz. 1222) zaklasyfikowany jako niebezpieczny.

Preparat skrajnie łatwopalny

Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Preparat nie został sklasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska.

Uwaga:

Niebezpieczeństwo wybuchu przy ogrzaniu poprzez podniesienie ciśnienia wewnętrznego w puszcze aerozolu. Zawarte w preparacie gazy mogą tworzyć mieszaninę wybuchową z powietrzem. Należy zachować ostrożność przy użyciu większej ilości opakowań w jednym pomieszczeniu. Skoncentrowane opary mogą szkodzić zdrowiu oraz stanowić zagrożenie wybuchowe.

3. Skład i informacje o składnikach

Składniki niebezpieczne:

	Zawartość	Nr WE	Nr CAS	klasyfikacja *
Alkohol etylowy	50-60%	200-578-6	64-17-5	F; R 11
Alkohol izopropylowy	20-30%	200-661-7	67-63-0	F; R 11
Propan/butan/izobutan ¹⁾	20- 30%	200-827-9	74-98-6	Xi, R36, R67 F+, R12

mieszanina skroplona pod ciśnieniem	203-448-7	106-97-8	F+, R12
	200-857-2	75-28-5	F+, R12

* objaśnienia symboli w pkt.16. Inne informacje

- 1) Mieszanina z izobutanem zawiera < 0,1% wag buta-1,3-dieniu i zgodnie z zasadami klasyfikacji nie jest rakotwórcza i mutagenna

4. Pierwsza pomoc

Wdychanie:	Wyprowadzić na świeże powietrze, w przypadku trudności z oddychaniem skontaktować się z lekarzem
Kontakt ze skórą:	Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zmyć dużą ilością wody.
Kontakt z oczami:	Sprawdzić czy uszkodzony nie nosi szkielek kontaktowych. Przemycać wielokrotnie przez kilka minut dużą ilością czystej wody trzymając szeroko otwarte powieki. Skontaktować się z lekarzem.
Spżycie:	Podać dużą ilość wody, spowodować wymioty. Przy trwałych dolegliwościach skonsultować się z lekarzem.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

W przypadku pożaru otoczenia istnieje niebezpieczeństwo wzrostu ciśnienia i rozsadzenia pojemników preparatu. Pojemniki narażone na działanie ognia chłodzić rozpyloną wodą z bezpiecznej odległości.

<i>Środki gaśnicze:</i>	woda, piana, proszek, CO ₂
<i>Specjalne zagrożenia:</i>	Preparat łatwopalny. Pary są cięższe od powietrza, mogą się utrzymywać przy powierzchni ziemi i przemieszczać przewodami wentylacyjnymi. Oddalone źródła zapłonu mogą stanowić zagrożenie pożarowe. Tworzy mieszaniny wybuchowe z powietrzem.
<i>Środki ochrony indywidualnej dla strażaków:</i>	Stosować ubranie ognioodporne i indywidualny aparat oddechowy.
<i>Inne informacje:</i>	Nie dopuścić do przeniknięcia skażonej wody gaśniczej do gruntu, wód gruntowych lub powierzchniowych.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

<i>Ochrona osobista:</i>	Nie wdychać pary. Stosować odzież ochronną. Usunąć potencjalne źródła zapłonu. Nie palić i unikać iskier. Zapewnić dostęp powietrza do zamkniętych pomieszczeń. Pary rozcieńczyć rozproszonym
<i>Ochrona środowiska:</i>	Nie wprowadzać do kanalizacji. Zapobiec przedostaniu się do ścieków, wód, gleby. Rozlany preparat zebrać materiałem pochłaniającym ciecz. Zanieczyszczony teren oczyścić (zmyć wodą). Niszczyć puste puszkki jak puszkki pod ciśnieniem.
<i>Metody oczyszczania:</i>	Wylany materiał usunąć mechanicznie, resztę zebrać za pomocą substancji absorbującej ciecz (np. mączka drzewna, ziemia okrzemkowa, piasek). Przekazać do likwidacji.

Dalsze informacje na temat usuwania odpadów patrz rozdział. 13.

7. Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie

Postępowanie z preparatem: : Postępować tak jak w przypadku cieczy łatwopalnych; zapewnić dobrą wentylację pomieszczeń. **Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu – nie palić w czasie rozpylania.** Zapobiegać wyładowaniom elektrostatycznym.

Magazynowanie: Magazynowanie w dobrze wentylowanym miejscu w oryginalnych

zbiornikach. Zalecana temperatura magazynowania od +5 do +35°C .
Przechowywać tak jak preparaty skrajnie łatwopalne, z dala od źródeł ognia i ciepła. Przechowywać w pozycji pionowej w zamkniętych oryginalnych pojemnikach. **Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i temperaturą pow. +50°C. Chronić przed dziećmi**

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Preparat zawiera składniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy (wg regulacji o najwyższych dopuszczalnych stężeniach w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany roboczej zawartych w Dz. U. Nr 217 poz. 1833 z 29.11.2002 z późniejszymi zmianami)

- alkohol etylowy	NDS –1900 mg/m ³	
- alkohol izopropylowy	NDS –900 mg/m ³	NDSCh – 1200 mg/m ³
- butan	NDS – 1900 mg/m ³	NDSCh – 3000 mg/m ³
- propan	NDS – 1800 mg/m ³	

Ochrona osobista

Dróg oddechowych: Ochrona konieczna, gdy tworzą się pary lub w pomieszczeniach słabo wentylowanych. W przypadku długiego używania stosować maskę ze sprężonym powietrzem

Oczu: okulary ochronne

Skóry: rękawice ochronne, ubranie ochronne

Środki ochronne i higieny: Podczas prac nie jeść, nie pić, nie palić papierosów. Myć ręce każdorazowo po pracy z substancjami chemicznymi. Zmienić zanieczyszczone ubranie.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne

Postać:	klarowna ciecz w pojemniku ciśnieniowym, aerozol
Zapach:	o charakterystycznym zapachu kompozycji zapachowej
pH:	nie dotyczy
Temperatura wrzenia:	77 °C-87 °C dla mieszaniny alkoholi 42 °C - 0 °C dla gazu propan / butan , izobutan)
Temperatura zapłonu:	+12 °C (dla alkoholu izopropylowego) +17 °C (dla alkoholu etylowego) 365 °C (dla gazu propan/ butan/ izobutan)
Temperatura samozapłonu:	>400 °C (dla alkoholu izopropylowego) >400 °C (dla alkoholu etylowego)
Granice wybuchowości:	dolna : 2% obj. (dla alkoholu izopropylowego) górna: 12,0% obj. (dla alkoholu izopropylowego) dolna : 3,5% obj. (dla alkoholu etylowego) górna: 15,0% obj. (dla alkoholu etylowego) dolna : 1,5% obj. (dla gazu propan / butan , izobutan) górna: 10,9% obj. (dla gazu propan / butan , izobutan)
Palność (ciecz / gaz)	aerozol skrajnie łatwopalny
Prężność par:	43 .hPa (dla alkoholu izopropylowego) 59hPa (dla alkoholu etylowego) 1200-7500hPa (dla gazu propan / butan , izobutan)
Gęstość (20°C):	ok. 0,79-082 g/dm ³
Rozpuszczalność w wodzie (20°C):	rozpuszczalny
Rozpuszczalność w rozpuszczalnikach organicznych:	rozpuszczalny (alkohol)

10. Stabilność i reaktywność

<i>Stabilność</i>	Preparat jest stabilny w warunkach normalnego przechowywania.
<i>Warunki, których należy unikać</i>	Należy unikać temperatury powyżej +50°C; chronić przed ewentualnymi uszkodzeniami mechanicznymi; unikać ciepła, płomienia, iskier.
<i>Materiały, których należy unikać</i>	Silne utleniacze. Metale alkaliczne i ziem alkalicznych, tlenki metali alkalicznych.
<i>Niebezpieczne produkty rozkładu</i>	Produkty spalania propanu-butanu: tlenek węgla i dwutlenek węgla. Mogą tworzyć się wybuchowe mieszaniny z powietrzem.

11. Informacje toksykologiczne

Produkt nie stwarza poważnego ryzyka dla zdrowia w przypadku właściwego stosowania.

<i>Toksyczność ostra</i>	Dane dla poszczególnych składników preparatu:
<i>Narażenie inhalacyjne:</i>	wielokrotny kontakt może powodować zawroty głowy i nudności oraz prowadzić do podrażnienia błon śluzowych. LC ₅₀ > 5 mg/l (szczur) dla alkoholu izopropylowego -przypuszczalnie LC ₅₀ > 8000 mg/l/4h (szczur) dla alkoholu etylowego
<i>Narażenie skóry:</i>	alkohol etylowy powoduje podrażnienia skóry przy długotrwałym narażeniu LD ₅₀ >2000 mg/kg dla alkoholu izopropylowego LD ₅₀ >20000 mg/kg (królik) dla alkoholu etylowego
<i>Narażenie oczu:</i>	Drażniący
<i>Narażenie układu pokarmowego:</i>	Powoduje mdłości wymioty, zawroty głowy, porażenie oddechowe. LD ₅₀ >2000 mg/kg dla alkoholu izopropylowego LD ₅₀ 6200 - 17800 mg/kg (szczur) dla alkoholu etylowego
<i>Działanie drażniące:</i>	drażniący oczy oraz skórę przy długim kontakcie
<i>Działanie uczulające:</i>	nie uczulający
<i>Działanie mutagenne:</i>	nie mutagenny
<i>Działanie rakotwórcze:</i>	brak danych
<i>Dalsze informacje toksykologiczne:</i>	alkohol etylowy toksyczność podostropodchroniczna: systematyczne spożywanie dużych dawek etanolu może doprowadzić do uszkodzenia praktycznie wszystkich organów wewnętrznych, zasadnicze objawy toksyczności substancji wykazuje wątroba.

12. Informacje ekologiczne

<i>Biodegradacja</i>	stopień procesu biodegradacji izopropanolu > 70% po 10 dniach
<i>Biokumulacja</i>	odparowuje z powierzchni wody w ciągu jednego dnia, duże ilości mogą przenikać od gleby i skażać wody gruntowe
<i>Ruchliwość</i>	nie
<i>Wpływ toksyczności na organizmy</i>	brak danych dla preparatu,
<i>Toksyczność w wodzie</i>	rozpuszcza się w wodzie
<i>Dalsze dane ekologiczne</i>	Ze względu na szybkie parowanie produkt nie stwarza dużego zagrożenia dla organizmów wodnych. LC/EC/IC ₅₀ >100mg/l/48h (ryby) dla alkoholu izopropylowego LC/EC/IC ₅₀ 8140mg/l/48h (ryby) dla alkoholu etylowego LC/EC/IC ₅₀ >100mg/l/48h (bezkęgowce wodne) dla alkoholu izopropylowego LC ₅₀ /EC/IC >100mg/l/72h (algi) dla alkoholu izopropylowego LC/EC/IC ₅₀ 9268-14221 mg/l/48h (dafnie) dla alkoholu etylowego LC/EC/IC ₅₀ 5000mg/l/7d (glony) dla alkoholu etylowego LC/EC/IC ₅₀ 6500mg/l/16h (bakterie) dla alkoholu etylowego

13. Postępowanie z odpadami

<i>Preparat</i>	Nie usuwać bezpośrednio do środowiska (do kanalizacji, ścieków, wód, gleby), wywozić do upoważnionego punktu zbiórki śmieci.
-----------------	--

<i>Opakowanie</i>	Przewieź pełne opakowanie do instytucji utylizującej. Niszczyc puste puszkę jak puszki pod ciśnieniem.
<i>Kod odpadu:</i>	Odpady produktu: 16 05 04 - Gazy w pojemnikach (w tym halony) zawierające substancje niebezpieczne
	Odpady opakowaniowe: 15 01 04 - Opakowania z metali 15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury

Usuwanie odpadów powinno być zgodne z prawodawstwem lokalnym i krajowym.
Stosować się do obowiązujących przepisów:
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach Dz. U. Nr 62 poz. 628 z późniejszymi zmianami;
Ustawa z dnia 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych Dz. U. Nr 63 poz. 638 z późniejszymi zmianami;
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów Dz. U. Nr 112 poz. 1206 z późniejszymi zmianami.

14. Informacja o transporcie

Przewozić zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi przepisami dotyczącymi transportu materiałów niebezpiecznych.
Chronić przed wodą. Przechowywać z dala od żywności, artykułów żywnościowych, kwasów i zasad.
Przechowywać z dala od materiałów wrażliwych na zapachy.

<i>Transport lądowy:</i>	ADR / RID
Nazwa przewożowa:	Aerozole, destylaty naftowe, i.n.o
Klasa:	2
Kod klasyfikacyjny:	5F
Numer:	UN 1950
Grupa opakowań:	III
Tablica ostrzegawcza:	napis „UN 1950“, Aerozole

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

Identyfikacja: **„Expert Line ODMRAŻACZ do szyb”**

Oznakowanie na etykiecie

Symbole ostrzegawcze:

F+ skrajnie łatwopalny

Zwroty R (wskazujące rodzaj zagrożenia):

- R12 Produkt skrajnie łatwopalny.
- R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Zwroty S (określające warunki bezpiecznego stosowania):

- S 2 Chronić przed dziećmi.
- S 16 Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu.
- S 23 Nie wdychać pary
- S 25 Unikać zanieczyszczenia oczu.
- S 26 Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.
- S 46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę.
- S 51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Informacje ostrzegawcze

Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i temperaturą powyżej +50°C. Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu. Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu – nie palić w czasie rozpylania. Chronić przed dziećmi.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U nr 201, poz. 1674 z dnia 14 października 2005 r.) – do punktu 2;

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U nr 171, poz. 1666, 2003 z późniejszymi zmianami) – do punktu 3;

Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. nr 199, poz. 1671,2002) – do punktu 14;

Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (DzU nr 178, poz. 1481, 2005) – do punktu 14;

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. nr 173, poz. 1679, 2003 z późniejszymi zmianami) – do punktu 15.

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE

16. Inne informacje

Objaśnienia symboli użytych w tekście

F+	Skrajnie łatwo palny
F	Wysoco łatwo palny
Xi	Drażniący
R11	Produkt wysoce łatwo palny.
R12	Preparat skrajnie łatwo palny.
R36	Działa drażniąco na oczy
R67	Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Miejsce uzyskania dalszych informacji: Rytm – L Sp. z o.o.
ul. Strefowa 14, 43 – 100 Tychy
tel. / fax. +48 32 324 00 00 / 10

RytmTrade Sp. z o.o.
ul., Strefowa 14, 43 – 100 Tychy
tel. / fax. +48 32 324 00 60 / 61

Informacje uzupełniające:

Niniejsza Karta Charakterystyki została sporządzona w oparciu o bieżący stan naszej wiedzy i doświadczeń oraz na podstawie kart charakterystyk substancji dostarczonych od naszych Dostawców. Wszystkie informacje podane w niniejszej Karcie Charakterystyki Preparatu zostały podane jako wskazówka do bezpiecznego obchodzenia się z produktem podczas stosowania, transportu, magazynowania, postępowania w przypadku niezamierzonego uwolnienia czy pożaru. Informacje te nie powinny być traktowane jako gwarancja czy specyfikacja produktu i nie mogą być podstawą do odpowiedzialności prawnej. Nie gwarantują właściwości produktu.

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej : aktualizacja ogólna
